ପୋଷାକ କାରଖାନା, ଜାତୀୟ ଶ୍ରମିକ ସଂଘ
ଅଭାଡି, ମାଡ୍ରାସ, ଏହାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ
ବନାମ
ଭାରତ ସଂଘ, ଏହାର ସଚିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା, ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଏପ୍ରିଲ 20, 1990

[ଏ.ଏମ୍. ଅହମ୍ମଦି ଏବଂ ଏମ୍. ଫାତିମା ବିବି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କାରଖାନା ଅଧିନିୟମ, 1948 - ଧାରା 59 ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1, 1959 ଏବଂ ଫେବୃଆରୀ 13, 1963 ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ - ଅଧ୍ୟାଦେଶ - ପୋଷାକ କାରଖାନା - ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟ ଦରମା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ - ଗଣନା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ଯେଉଁ ବିବାଦ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଯେ 'ପିସ-ରେଟେଡ୍' ଶ୍ରମିକମାନେ ସାଧାରଣ ସମୟ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଅର୍ଥାତ୍ ସପ୍ତାହରେ 3-1/4 ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ହାରରେ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

ପୋଷାକ କାରଖାନାର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯଥା (1) ଦିନ ମଜୁରିଆ ଏବଂ (2) ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକ । ଦିନ ମଜୁରିଆମାନଙ୍କୁ 260-400 ଟଙ୍କା ହାରରେ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଉଥିବାବେଳେ, ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଉପସ୍ଥାନ ଆଧାରରେ ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆଧାରରେ ଦରମା ଦିଆଯାଏ, ଯାହା ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟ ଆଧାରରେ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ହାରରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୂତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, 1963 ମସିହାରେ ଖଣ୍ଡ ଦରମା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ 44-3/4 ଘଣ୍ଟା (ଶନିବାର ବ୍ୟତୀତ ଦିନକୁ 8 ଘଣ୍ଟା, ଯେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ 4-3/4 ଘଣ୍ଟା ହୋଇଥାଏ), କିନ୍ତୁ 1983 ମସିହାରୁ ଏହାକୁ ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା, ଏପରିକି ସେମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ହାରରେ ମଜୁରୀରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ଆବେଦନକାରୀ ସଂଘ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରି ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସପ୍ତାହରେ 44-3/4 ଘଣ୍ଟା ଅତିକ୍ରମ କରେ ତେବେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 (1) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ କିମ୍ବା ଅଧିକାଳିକ

ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଉ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି **1983** ମସିହା ଡିସେମ୍ବର **6** ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅପିଲ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଅପିଲ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଫଇସଲା ହେବା ପାଇଁ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ଆବେଦନକାରୀ ସଂଘ ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଉ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ପରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯାହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଫଇସଲା କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇବା ପରେ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମାନ୍ୟବର ଏକକ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ପରେ ଖିଲାପ ପାଇଁ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ଶ୍ରମିକମାନେ ଦାବି କରନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା **59 (1)** ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ହାରର ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହାରରେ ଏହି **3-1/4** ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର, ଯେତେବେଳେ କି ସଂଘ ଏପରି ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରେ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା **59** ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦିନରେ **9** ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା କୌଣସି ସପ୍ତାହରେ **48** ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଏ । ଏହି ଧାରା ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ **48** ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ ।

1 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, **1959**ର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ବିଭାଗୀୟ ନିୟମାବଳୀରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଦିନରେ **9** ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ **48** ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଦେୟଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ **13** ଫେବୃଆରୀ, **1963** ତାରିଖର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଗଣନା ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଦିନ ମଜୁରିଆମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଯେତେବେଳେ କି ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଯାହା ସେମାନେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ **48** ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ସପ୍ତାହକୁ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିଭାଗୀୟ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୁଏ ଏବଂ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 (1) କେବଳ ସେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଦିନରେ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାମ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ନୁହେଁ । ଏହାବ୍ୟତୀତ, ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେଉଁ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ, ସେପରି ଲାଭ ପାଇବାକୁ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଜି. ଏଚ୍. କୋକିଲ, **[1984] Suppl. ଏସ୍.ସି.ସି. 196, ପ୍ରଭେଦ କରାଗଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1929/1990 ।

ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 244/1987ରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ମାଡ୍ରାସର 29.7.1988 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ଅମ୍ବରୀଶ କୁମାର ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନିଲ ଦେବ ସିଂହ, ଆର.ବି. ମିଶ୍ର ଏବଂ ସୁଶ୍ରୀ ସୁଷମା ସୁରୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଅହମ୍ମଦିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ମାଡ୍ରାସର ଆୱାଡ଼ି ସ୍ଥିତ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ପୋଷାକ କାରଖାନାର ଶ୍ରମିକମାନେ ଆବେଦନକାରୀ/ଆବେଦନକାରୀ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ହୋଇଛନ୍ତି । କାରଖାନାର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯଥା: (1) ଦିନ ମଜୁରିଆ ଏବଂ (2) ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକ । ଦିନ ମଜୁରିଆମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଉପସ୍ଥାନ ଆଧାରରେ 260-400 ଟଙ୍କା ସମୟ ମାପକ୍ରମରେ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଜିନିଷ ତିଆରି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମୟ ଆଧାରରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ ଉତ୍ପାଦନ କିମ୍ବା ଉତ୍ପାଦନ ଉପରେ ଦରମା ଦିଆଯାଏ, ସମୟ ମାପକ୍ରମର ହାରାହାରିକୁ ମାସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଘଣ୍ଟା ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରି ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ହାର ସହିତ ଗୁଣନ କରି ଯଥା, 330 ଟଙ୍କା ÷ 195 ଘଣ୍ଟା = 1.69 ଟଙ୍କା (330 ଟଙ୍କା ହେଉଛି 260-400 ଟଙ୍କା ସମୟ ମାପକ୍ରମର ହାରାହାରି ଏବଂ 195 ଘଣ୍ଟା ହେଉଛି ମୋଟ ମାସିକ ଘଣ୍ଟା) । ଆବେଦନକାରୀ-ସଂଘ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ

କେବଳ 4-3/4 ଘଣ୍ଟା ହୋଇଥିବା ଶନିବାର ବ୍ୟତୀତ ସପ୍ତାହରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦୈନିକ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ୪ ଘଣ୍ଟା ଅଟେ । ତେଣୁ ସପ୍ତାହରେ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାକୁ ଆସିଥାଏ । ଯଦି ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ତେବେ ସେମାନେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 59 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ସେହି ଧାରା, ଯେତେଦୂର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ, ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି:

> "ଧାରା 59 (1) - ଯଦି କୌଣସି ଶ୍ରମିକ କୌଣସି କାରଖାନାରେ କୌଣସି ଦିନରେ ନଅ ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କିମ୍ବା କୌଣସି ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାମ କରନ୍ତି, ତେବେ ଅଧିକ ସମୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ତାଙ୍କ ସାଧାରଣ ମଜୁରୀ ହାରର ଦୁଇଗୁଣ ହାରରେ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।"

ଏହି ଉପଧାରାରେ କାରଖାନାର ସେହି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଦିନରେ ୨ ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ସାଧାରଣ ମଜୁରୀ ହାରର ଦୁଇଗୁଣ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଯଦି କୌଣସି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମୋଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସପ୍ତାହରେ 44-3/4 ଘଣ୍ଟା ଅତିକ୍ରମ କରେ, ତେବେ ଧାରା 59 (1) ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ କିମ୍ବା ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଦେବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଜ୍ଞାଦେଶ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ-ସଂଘ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2356/1985 ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ-ସଂଘ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଖଣ୍ଡ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବ୍ୟବସ୍ଥା 1963 ମସିହାରେ କୌଣସି ଏକ ସମୟରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ 1983 ମସିହାରୁ ଏହାକୁ ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏପରିକି ସେମାନଙ୍କୁ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଅର୍ଥାତ୍ 3-1/4 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଧାରଣ ହାରରେ ମଜୁରୀ ମଧ୍ୟ ଦେବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ ଯେ ଯଦି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କୁ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଏ । ତେଣୁ ଏକ ସପ୍ତାହରେ 44-3/4 ରୁ 48 ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ହାରରେ ମଜୁରୀ ଦିଆଯିବ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବାଦ ରହିଛି । ଶ୍ରମିକମାନେ ଦାବି କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 (1) ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ହାରର ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହାରରେ ଏହି 3 ରୁ 4 ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ଏହା ସମର୍ଥନରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1, 1959 ତାରିଖର ଚିଠି ନଂ. F. 8(5)/56/D (Civ.

II) ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି, ଯାହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ, ଉଭୟ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ବିଭାଗୀୟ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ, ବେସାମରିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ଦରମା ଗ୍ରହଣୀୟ ଥିବା ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଧିକାଳିକ ଦରମା ନିମ୍ନମତେ ଗଣନା କରାଯିବା ଉଚିତ:

(1) ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଦିନରେ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭାଗୀୟ ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଧୀନରେ ଅଧିକାଳିକ ବେତନ ଗଣନା ପାଇଁ କେବଳ ମୌଳିକ ବେତନ ଏବଂ ମହଙ୍ଗା ଭତ୍ତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବ ।

(2) ଯେକୌଣସି ଦିନରେ 9 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅଧୀନରେ ଅଧିକାଳିକ ବେତନ ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଭତ୍ତା ସମେତ ମୋଟ ବେତନକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବ ।

1963 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 13 ତାରିଖର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଯୋଗାଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥିଲା ଯେ, 16 ଜାନୁଆରୀ, 1954ରେ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁରି ହୋଇଥିବା ମାସିକ ବେତନ ହାର ସହିତ ସମନ୍ୱିତ ଅଧ୍ୟାଦେଶ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା 'ପିସ ୱାର୍କ' ହାରର ସଂଶୋଧନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉଚ୍ଚ ବେତନ ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ ବେତନ ପାଉଥିବା ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଛେଦ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1959 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1 ତାରିଖର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଚିଠିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି, ରାଷ୍ଟ୍ରପତି 'ଖଣ୍ଡ ମୂଲ୍ୟାୟିତ' ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଗଣନା ଏବଂ ଅଧିକାଳିକ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦ୍ଧତିକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦେଇଥିଲେ:

(i) ପି ଆଣ୍ଡ ଏ ନିୟମାବଳୀ ଭାଗ-I 1923 ଅଧୀନରେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନେ (a) ଦିନ ପାଳିରେ ଓଭରଟାଇମ୍ କାମ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଅଧିକାଳିକ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ଲାଭ ବଣ୍ଟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ଦିନକୁ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଭରଟାଇମ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମୟ ମଜୁରୀ ଉପାଦାନ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି P/200 ହାରରେ ସ୍ଥିର କରାଯିବ, ଯେଉଁଠାରେ 'P' ମାସିକ ମୌଳିକ ବେତନ ଏବଂ ମହଙ୍ଗା ବେତନକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ, ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ।

(b) ରାତି ପାଳିରେ କାମ କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ମାସିକ ମୌଳିକ ଦରମା କିମ୍ବା ମାସିକ ମୌଳିକ ଦରମା ଏବଂ ମହଙ୍ଗା ଦରମାର 1/200 ହାରରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା

ଅତିରିକ୍ତ 1/2 ଘଣ୍ଟା ଦରମା, ଯେଉଁଠାରେ ଗ୍ରହଣୀୟ, ସେମାନଙ୍କ କାମର ଉପାର୍ଜନ ସହିତ ପ୍ରତି ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଅଧିକାଳିକ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

(ii) *କାରଖାନା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନେ*

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଦିନ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଓଭରଟାଇମ୍ ପାଇଁ ଜଣେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ମାସିକ ମୂଳ ଦରମାର 1/200 ଏବଂ ମୂଳ ଦରମାର 25% ଏବଂ ସମସ୍ତ ଭତ୍ତାର ଦୁଇଗୁଣ ମିଳିବ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଯଦି 'P' ମାସିକ ମୌଳିକ ବେତନକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ଏବଂ 'D' ହେଉଛି ସମସ୍ତ ଭତ୍ତା ଯେପରିକି ମହଙ୍ଗା ଭତ୍ତା, ଘର ଭଡ଼ା ଭତ୍ତା, କ୍ଷତିପୂରଣ (ସହର) ଭତ୍ତା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ P/200 + 1/4P/200 + 2D/200 ହେବ ।

ଏହି ଆଦେଶ 1 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1954 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ, 1965 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 21 ତାରିଖରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଏକ ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା, ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର 1959 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1 ତାରିଖର ଚିଠିର ଉପ-ଅନୁଚ୍ଛେଦ (1) କୁ 1965 ମସିହା ଜୁଲାଇ 2 ତାରିଖ ଠାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ବଦଳାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା:

"1. ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଦିନରେ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବିଭାଗୀୟ ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ ଅଧିକାଳିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଏହି ସୂଚୀ ଅଧୀନରେ ଅଧିକାଳିକ ଦରମା ଗଣନା କରିବା ପାଇଁ, ମୌଳିକ ଦରମା, ମହଙ୍ଗା ଭତ୍ତା, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦରମା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦରମା, ପୁନଃ ନିଯୁକ୍ତ ପେନସନଭୋଗୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପେନ୍ସନ୍ (ବେତନ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଏବଂ ସହର କ୍ଷତିପୂରଣ ଭତ୍ତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବ । ଘର ଭଡ଼ା ଭତ୍ତା, ଯାତାୟତ ଭତ୍ତା, ଯାତ୍ରା ଏବଂ ଦୈନିକ ଭତ୍ତା, ସ୍ଥାୟୀ ଯାତ୍ରା ଭତ୍ତା, ପୋଷାକ ଭତ୍ତା, ୟୁନିଫର୍ମ ଭତ୍ତା, ଧୋଇବା ଭତ୍ତା ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଭତ୍ତା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।"

କିନ୍ତୁ 1983 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 2 ତାରିଖର ଏକ ପରିପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା 1823/L.B. ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ 'ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନେ ଯେତେବେଳେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଦିନକୁ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମ କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାଳିକ ଦେୟ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ' ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଫ୍ୟାକ୍ଟ୍ରି ବୋର୍ଡରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମିଳିଛି । ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେମାନେ କେବଳ ଅତିରିକ୍ତ ଘଣ୍ଟା କାମ କରିଥିବା ଅବଧି ପାଇଁ ଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଆୟ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ତେଣୁ,

ଜାନୁଆରୀ, 1983 ପାଇଁ ଫେବୃଆରୀ, 1983ରେ ବିଭାଗୀୟ ଓଭରଟାଇମ୍ ଦେୟ ବନ୍ଦ କରିଦିଆଗଲା । ତେବେ, କାରଖାନା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଫ୍ୟାକ୍ଟ୍ରି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, 1987 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 11 ତାରିଖର ଯୋଗାଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, 1983 ମସିହା ଜୁନ୍ 25 ତାରିଖର ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଓ.ଏମ୍. ଅନୁଯାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏହିପରି ଶ୍ରମିକମାନେ ସମୟ ହାରରେ ଅଧିକାଳିକ ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ 1 ଜାନୁଆରୀ, 1986ରୁ, ଯେଉଁ ଦିନ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ସଂଶୋଧିତ ହାର ଅଧୀନରେ ଅଣାଯାଇଛି, ମଜୁରୀ ହାରର ଗଣନା ସଂଶୋଧିତ ହାର ଅନୁଯାୟୀ କରାଯିବ । ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆବେଦନକାରୀ-ସଂଘ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସପ୍ତାହକୁ 44-3/4 ଘଣ୍ଟା ଥିଲା, ତେଣୁ ଶ୍ରମିକମାନେ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ହାରର ଦୁଇଗୁଣରେ ମଜୁରୀ କିମ୍ବା ଭତ୍ତା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଭୁଲ ଏବଂ ବେଆଇନ ଭାବରେ ବନ୍ଦ କରାଯାଇଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ/ଅପିଲକାରୀ-ସଂଘର ଶ୍ରମିକମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଏକ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ପୋଷାକ କାରଖାନାରେ ସିଲେଇ କାମ, ୟୁନିଫର୍ମ, ତମ୍ବୁ, ପାରାଚ୍ୟୁଟ୍, କଭର ଇତ୍ୟାଦି ସିଲାଇ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡ ଦର ଆଧାରରେ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଏ । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ହାର ସ୍ଥିର କରିବା ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସାମଗ୍ରୀ ଉତ୍ପାଦନରେ ଜଡିତ ଶ୍ରମକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ମୌଳିକ ସମୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ ଯେଉଁଥିରେ 25 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଯୋଗ କରାଯାଏ ଏବଂ ମଜୁରୀ ସେହି ସମୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ଯାହା ଶ୍ରମିକ କେଉଁ ସୋପାନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ତାହାର ଗାଣିତିକ ହାର ନେଇ ଗଣନା କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏକ ମାସ ପାଇଁ ମାନକ ଘଣ୍ଟା ସଂଖ୍ୟାକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ସଂଖ୍ୟା 195 ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରାଯାଏ । ତେଣୁ ଯଦି ଜଣେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଣ୍ଟିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ତାଙ୍କ ମୌଳିକ ମଜୁରୀ ଏବଂ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଭାବରେ ଅତିରିକ୍ତ 25 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଜନ କରିବେ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ବିଭାଗୀୟ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଦିନରେ 9 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, 1 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1959 ର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଚିଠି, ଯାହା 21 ଅକ୍ଟୋବର, 1965 ର ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ, ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଅଧିକାଳିକ ଦେୟ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କର

ମାମଲା 13 ଫେବୃଆରୀ, 1983 ର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ, ଯାହା 18 ଜାନୁଆରୀ, 1970 ର ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ । ପ୍ରକୃତରେ ପୂର୍ବ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ଦିନ ମଜୁରିଆଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାନ ଆଧାରରେ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଏ । ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମତରେ, ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନେ ସପ୍ତାହରେ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାରୁ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ କାମ ପାଇଁ ଦୁଇଗୁଣ ହାରରେ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି କାରଣ ସେମାନେ ଉପାର୍ଜନ ଆକାରରେ ଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ମଜୁରୀ ଗଠନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କୁ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ତଥାପି ଏକ ଭୁଲ କାରଣରୁ ଏପରି ଦେୟ ଡିସେମ୍ବର, 1982 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଏହା ଜଣା ପଡିଥିଲା, ତାହା 2 ଫେବୃଆରୀ, 1983 ତାରିଖର ପରିପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଏହି ବନ୍ଦକୁ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 10095/83 ରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମୋହନ ତାଙ୍କର ଡିସେମ୍ବର 6, 1983 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ ହେବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମୋହନଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାୟର ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା । ଶେଷରେ ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59ର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଦୁଇଗୁଣ ହାରରେ ଅଧିକାଳିକ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉଠିପାରେ ଯେତେବେଳେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକ ଜଣକ ଦିନକୁ 9 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାମ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକାରର ମାମଲାରେ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ।

ଆବେଦନକାରୀ-ସଂଘ ତରଫରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଜବାବରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ 25 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସପ୍ତାହରେ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଭରଟାଇମ୍ କାମ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ବରଂ ବିଶ୍ରାମ ବ୍ୟବଧାନ, ସାମାନ୍ୟ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଖରାପ ହେବା, ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ତୀକ୍ଷ୍ଣ କରିବା କିମ୍ବା ଗ୍ରାଇଣ୍ଡିଂ କରିବା କିମ୍ବା କଞ୍ଚାମାଲର ଅଭାବ ହେତୁ ଅଟକାଇବା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଏକ ପଦକ୍ଷେପ, ଯାହା ଏକ ଜିନିଷର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ସମୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ 1959 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1 ଏବଂ 1969 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 12 ତାରିଖର ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ମାସିକ-ମୂଲ୍ୟାୟିତ ଦିନ ମଜୁରିଆଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଥିଲା ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଭୁଲ ଅଟେ । 1970 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 18 ତାରିଖର ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ 1963 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 13 ତାରିଖର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଚିଠିରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଖଣ୍ଡ-କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭକୁ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ମଜୁରୀ ଗଠନରେ

ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଓଭରଟାଇମ୍ ବନ୍ଦ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ଉପରେ ଆଧାରିତ । ସମର୍ଥନରେ *ଭାରତ ସଂଘ ବନାମ ଜି.ଏଚ୍. କୋକିଲ,* [1984] Suppl. ଏସ.ସି.ସି. 196 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଛି । ଶେଷରେ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଏକ ତଥାକଥିତ 'ଭୁଲ' ବାହାନା କରି ଓଭରଟାଇମ୍ ମଜୁରୀ ମଞ୍ଜୁରକୁ ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ କରିବାରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ପ୍ରଦର୍ଶନକାରୀ ଅନୁଚିତ ଶ୍ରମ ଅଭ୍ୟାସ ସହିତ ସମାନ ଯାହା ଏକ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗରୁ ଆଶା କରାଯାଏନାହିଁ । ଏହି ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ଯେ 2 ଫେବୃଆରୀ, 1983ର ପରିପତ୍ର ଚିଠି ଏକ ସନ୍ଦେହଜନକ ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ଏହା କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଚିଠିଗୁଡ଼ିକରେ ଥିବା ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟର୍ଥ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ବାତିଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅଧିକାଳିକ ଦେୟ ଯାହା ଏକତରଫା ଏବଂ ମନମୁଖୀ ଭାବରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି, ତାହାକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସାରାଂଶରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବିବାଦଟି ସାଧାରଣ ସମୟ 44-3/4 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ସପ୍ତାହରେ 3 ରୁ 4 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ । ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦିନରେ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା କୌଣସି ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ଏହି ଧାରା ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରେ ନାହିଁ । *କୋକିଲ ମାମଲାରେ* (ଉପରୋକ୍ତ) ବିଚାର କରିବାର ବିଷୟ ଥିଲା ଯେ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ସିକ୍ୟୁରିଟି ପ୍ରେସ, ନାସିକର କାରଖାନାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 ସହିତ ବମ୍ବେ ଦୋକାନ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଧିନିୟମ, 1948 ର ଧାରା 70 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର କି । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ସେମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ସପ୍ତାହକୁ 44 ଘଣ୍ଟା ଥିଲା, ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ କାମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମୌଳିକ ମଜୁରୀ ହାରରେ ଅତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଦିଆଯାଉଥିଲା, ଯଦିଓ ସେମାନେ ସାଧାରଣ ହାରର ଦୁଇଗୁଣରେ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ସେହି ମାମଲାରେ ତିନୋଟି ବିବାଦ ଉଠିଥିଲା, ଯଥା, (i) ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (1) ଅନୁଯାୟୀ 'ଶ୍ରମିକ' ନଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମାମଲା ବମ୍ବେ ଦୋକାନ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 70 ସହିତ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇନଥିଲା;

(ii) ଧରିନିଆଯାଉ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଉପରେ କୁହାଯାଇଥିବା ପରି ଧାରା 70 ସହିତ ଧାରା 59ର ଲାଭ ଦାବି କରିବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ନଥିଲେ, କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 64 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଣୀତ ନିୟମ 100 ଅନୁସାରେ ଧାରା 59 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା; ଏବଂ (iii) ଯେହେତୁ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 2 (S) ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି 'ଶ୍ରମିକ' ନଥିଲେ, ଏହାର ଧାରା 33C (2) ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । ବମ୍ବେ ଦୋକାନ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 70ର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆଧାରରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ଉପନୀତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସେଥିରେ ମିଳିଥିବା ଅଣପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଖଣ୍ଡ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଛି ଯେ ଧାରା 59 ଲାଗୁ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଅଣପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଖଣ୍ଡ ନିୟମ 100 ସହିତ ଧାରା 64ର ପ୍ରୟୋଗକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ କରିଛି । ତୃତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶ୍ରମ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ 1959 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1 ତାରିଖର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ବିଭାଗୀୟ ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ 'ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଦିନରେ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ' କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କର 1963 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 13 ତାରିଖର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଗଣନା ଏବଂ ଆଦେଶ କରିବାର ପଦ୍ଧତିର ରୂପରେଖ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଦିନ ମଜୁରିଆମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି, ଯେତେବେଳେ କି ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଭ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଯାହା ସେମାନେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରୁ ଅଧିକ ଏବଂ ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବେ । 1963 ମସିହା ଫେବୃଆରୀ 13 ତାରିଖର ଚିଠିର ଖଣ୍ଡ (i) ରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ଏପରିକି ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଏବଂ ଅର୍ଡିନାନ୍ସ ଉପକରଣ କାରଖାନା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହିସାବ ମାନୁଆଲ୍ (1986) ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦିନ ପାଳି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଭାଗୀୟ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ସମୟ ପାଇଁ କୌଣସି ପୃଥକ ଦେୟ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ସେମାନେ କେବଳ ଖଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପାର୍ଜନ ପାଇଁ ହକଦାର । ସେଥିପାଇଁ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାୟର ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 10095/1983ରେ ଏକ ଯୁକ୍ତି ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 14 ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା ଯେ ପରିଚାଳନା ପକ୍ଷପାତିତା ପାଇଁ ଦୋଷୀ ଥିଲା କାରଣ ଦିନ ପାଳିରେ କାମ କରୁଥିବା ଦିନ ମଜୁରିଆମାନେ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ କି ଖଣ୍ଡ

ଶ୍ରମିକମାନେ ତାହା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନଥିଲେ । ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମୋହନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁ ଅପିଲ ପରେ ଖିଲାପ ପାଇଁ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଯେ ଉକ୍ତ ଆବେଦନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେହି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଉ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2356/1985 କାହିଁକି ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିକଟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଉପରେ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଫଇସଲା କରାଯାଇଥିଲା । ବାସ୍ତବରେ ଏହା ସନ୍ଦେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଥାନ୍ତା କି ନାହିଁ, ଯାହା ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମୋହନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଛି ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ 2 ଫେବୃଆରୀ, 1983 ର ପରିପତ୍ର ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ଅଧିକାଳିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ବନ୍ଦ କରାଯିବା ପରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା, କାରଣ ଏକ ଭିନ୍ନ ସଂଘ ଏହି କାରଣକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲା, ଯେହେତୁ କାରଣ ସମାନ ଥିଲା । *କୋକିଳ* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପୃଥକ ଅଟେ । ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନଥିଲା ଯେ ଯଦି କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 ଲାଗୁ ହେଉଥିଲା, ତେବେ ଶ୍ରମିକମାନେ ସାଧାରଣ ସମୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ । ଏହା ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସେବା ନିୟମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ କାରଣ ଧାରା 59 କଠୋର ଭାବରେ ଦିନକୁ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହରେ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟାତିରିକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସପ୍ତାହକୁ 44-3/4 ଘଣ୍ଟା ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ 48 ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ବିଭାଗୀୟ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ କାରଖାନା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 59 (1) କେବଳ ସେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକ ଦିନକୁ 9 ଘଣ୍ଟା କିମ୍ବା ସପ୍ତାହକୁ 48 ଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ କାମ କରିଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ନୁହେଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହରେ ଏହି 3 ରୁ 4 ଘଣ୍ଟା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଖଣ୍ଡ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅଧିକାଳିକ ମଜୁରୀରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଏ କାରଣ ଖଣ୍ଡ ହାରର ଗଣନାରେ ଏହି କାରକକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଏ । ତେଣୁ ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ *କୋକିଳ*ଙ୍କ ମାମଲାର ଅନୁପାତ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଉପରେ କୌଣସି ରୂପେ ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏନାହିଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆମେ ଏହି ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ଦେଖୁନାହୁଁ । ତେଣୁ ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖାରଜ ହୋଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ୱାଇ. ଲାଲ   ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ),
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।